

U. Sage: Det glæder mig, at vi ere komne saavidt, at der nu er forelagt et Lovudkast, hvorved Rentefoden skal frigives, og at den Lov mod den frie Rente, der nu har bestaaet i over 100 Aar, og som aldrig i det Hele har været respecteret, hverken af Regjeringen eller Folk, idetmindste for endeel skal bortfalde. Jeg er ganske overbevist om, at vi ville komme til en Overenskomst med den høitærede Indenrigsminister, hvis Erfaring i disse Sager jo vil have megen Vægt og komme os betydeligt tilgode, idet vi forhandle det foreliggende Lovudkast. Det forekommer mig rigtig nok, at der ikke er meget stor Grund til at befrygte en Bevægelse i Landet, som ogsaa jeg gjerne vilde undgaae, og som man mener skulde kunne følge af en fuldstændig Frigivelse af Rentefoden; jeg troer ikke, at der er Noget i den Henseende at befrygte, thi bemidlede Folk, det vil sige dem, der byde den første Sikkerhed i Eiendomme, ville snarere komme under end over 4 pCt., og de Ubemidlede, som søge Penge, og som altsaa maae byde den Sikkerhed, som selv den høitærede Minister vil tillade, at man giver en høiere Rente af, ere, hvis Lovudkastet bliver vedtaget i den Form, det nu har, underkastede særdeles haarde Betingelser. De ville nemlig ikke alene komme til at søge Penge paa en kostbar Maade, men ogsaa komme under den saakaldte dobbelte Sempelafgift, og det er vist de fleste af de Herrer her bekendt, hvorledes det Slags Transactioner gaaer for sig. Naar Penge ikke paa en directe og lovlige Maade kunne faae den Afgift, de ere værd, saa søge Pengene at faae Afgiften paa en ulovlig Maade, men Afgiften af Pengene, nemlig den Afgift, Pengene ere værd, bliver bestemt betalt af den, som er i Forleghen for at faae dem, man maa saa gjøre, hvad man vil, og selv Lovudkastet indrømmer, at det ikke staaer i nogen Regjerings Magt at forhindre noget Sligt. Der angives ogsaa ret curios i Motiverne Midler til at undgaae at komme i Straf, fordi man tager høiere Rente, end denne Lov tilliger. Det synes, at man der er noget for ængstelig for Landeieendomsbestodderne; thi det er jo Hovedparten af de faste Eiendomsbestoddere her i Landet, og det er netop for deres Skyld, at jeg meget vilde

ønske, at man lader denne Handel være fri og overlader til Capitalerne at blive betalte for hvad de ere værd; thi der vil dog altid fremstaae Ulemper, i hvad saa Lovgivningen foretager i den Henseende. Der er her fremført Exempel paa flere fremmede Lande, og navnlig Frankrig; men man har glemt at tilføie, at i det nævnte Land svares der af Ublaar i faste Eiendomme lovbefaleet Rente 5 pCt., ligesom den saakaldte commercielle Rente der er fastsat til 6 pCt., dog med en Mængde Undtagelser, som tillade at tage en hvilken som helst Rente, som Parterne kunne blive enige om. Jeg kan ikke tvivle om, at vi kunne komme til Enighed med den ærede Minister om denne Sag under dens videre Fremme, og jeg er overbevist om, at den vil have en overordentlig gavnlig Virkning for Landets Omsætning og bidrage til, at mange af de saakaldte Uerfarne, eller af saadanne Folk, som siges at være i Forleghen for Penge, ville være istand til at gjøre deres Omsætninger paa en langt billigere Maade.

Tsberning: Det ærede sidste Medlem sluttede, som han begyndte, med at sige, at han haabede, vi senere skulde komme overens med den ærede Minister om denne Sag; men hans hele Tale, synes mig, gif ud paa, at han ønsker, at Ministeren vil komme overens med ham. Jeg hørte ikke, at han i hele den Udvikling, han gav af Sagen, sagde: jeg vil gaae Ministeren et Skridt imøde; han sagde derimod, om jeg forstod ham ret: Vi ville holde os paa det almindelige abstracte Gebeet, hvori han vistnok ogsaa har Ret, nemlig, at Penge ere en Vare, og dem ville vi lade Enhver handle med, som han bedst kan; hvorefter imod Ministeren, som staaer paa et ganske andet Standpunkt, har sagt: Vi ere i en vis Tilstand, og den kunne vi ikke pludselig komme ud af; vi ville derfor gaae over til en Mellemtilstand, og saa langt vil jeg gaae med. Ministeren har sagt, at vi kun ville blive enige med ham, forsaavidt som vi gaae ham dette Skridt imøde, ligesom han er gaaet os et Skridt imøde, idet han nemlig, i hvad han her har udtalt, er gaaet noget længere end Lovforslaget. Det forekommer mig, at dette